ԼՈՒՐՋ ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔ Է ՊԵՏՔ

Ավտոտրանսպորտի մեր ձեռնարկությունը նոր չէ: Տասնվեցերորդ տարին է, ինչ այն գործում է: Այս ժամանակահատվածում ձեռնարկությունը տարբեր անուններ է կրել: Երրորդ տարին է, ինչ գտնվում է ԼՂԻՄ ագրոարդի կազմում: Մենք մեր ավտոշարասյուներն ունենք մարզի երեք շրջաններում: Մասնակցում ենք գյուղատնտեսական արտադրության գրեթե բոլոր աշխատանքներին: Գյուղատնտեսական մթերքներ, տեխնիկա, պարարտանյութեր և այլ բեռներ ենք տեղափոխում: Հարկ եղած դեպքում էլ, կատարում ոչ գյուղատնտեսական կազմակերպությունների համար անհրաժեշտ գործ: Միայն վերջերս Երևանից և Հայաստանի այլ քաղաքներից բավականին մթերքներ և այլ ապրանքներ ենք տեղափոխել մարզի բնակավայրերը: Նաև զանազան պատվերներ ենք կատարում: Նախորդ տարուց մինչև հիմա Ադրբեջանի տարբեր բնակավայրերից մարզ ենք տեղափոխել 150-ից ավելի քաղաքացիների ընտանեկան իրեր:

Մեր գլխավոր կոչումը մարզի գյուղատնտեսությանը ավտոտրանսպորտով սպասարկելն է: Շարունակվող գործադուլների հետևանքով այսօր ձեռնարկության ավտոպարկի միայն 15 տոկոսն է աշխատում: Բայց դա չի նշանակում, թե մեր մեղքով կարող են ինչ-որ տեղ տուժել գյուղաշխատանքները: Անցած տարում ամեն ինչ արել ենք, որպեսզի աճեցված բերքը անկորուստ հավաքվի: Քիչ չեն եղել դեպքեր, երբ տնտեսության ղեկավարները գրավոր շնորհակալություն են հայտնել մեր ավտովարորդների լավ աշխատանքի համար: Այս տարի էլ մեր մեքենաների մի մասը մասնակցել է գարու բերքահավաքին: Այժմ էլ նախապատրաստվում ենք ցորենի բերքահավաքին: Այս անգամ այնպես պետք է արվի, որպեսզի ցորենի մի հատիկ անգամ չկորչի դաշտից պահեստներ տեղափոխելիս: Դա կախված է նրանից, թե ինչպես կնախապատրաստենք ավտոմեքենաների թափքերը: Ձեռնարկության համապատասխան ծառայությունները զբաղված են այդ պատասխանատու գործով:

Երկրորդ տարին է, ինչ մեր ժողովուրդն իր արդարացի բողոքն է բարձրացրել, պահանջելով ուղղել 20-ական թվականներին կատարված ողբերգական սխալը մարզի նկատմամբ: Մենք էլ մեր ձայնն ենք միացնում բոլորին և պահանջում արդարացի լուծում: Միայն այդ դեպքում կվերականգնվեն կորսված բարեկամական հարաբերությունները: Ստեղծված վիճակից շատ են տուժում մեր վարորդները: Եթե հաստոցի վրա աշխատողըն ի վիճակի է առանց վտանգ զգալու հանգիստ աշխատել, ապա վարորդը դա չի կարող անել թեկուզ այն պատճառով, որ ուղերթների մեծ մասը կատարվում է մարզի սահմաններից դուրս: Դրա համար էլ ոչ բոլոր վարորդներն են համաձայնվում դուրս գալ ուղերթի:

Կա մի շատ կարևոր հարց ևս: Դա պահեստամասերի մատակարարման հարցն է: Չի եղել մի տարի, որ մեր կոլեկտիվը պահեստամասերի պակասություն չզգա: Եղել են օրեր, երբ ձեռնարկությունը չէր կարողանում նորմալ աշխատել: Մեկ ավտոդողերն էին պակասում, մեկ ակումուլյատորները...

Այսօր եթե ավտոդողերի վիճակը մի քիչ լավացել է, ապա նույնը չի կարելի ասել պահեստամասերի մասին: Տարեսկզբից պահեստամասեր չենք ստացել: Մեզ պահեստամասերով ապահովողը մատակարարման մարզային բազան է, որին դիմելուց ամեն անգամ նույն պատասխանն ենք ստանում. «Մեզ տալի՞ս են, որ մենք էլ ձեզ տանք»:

Վերջապես հաջողվել է պահեստամասեր ստանալու հարցը լուծել Կրասնոդարի բազաների հաշվին: Բայց միայն ստանալու հասցեները գիտենք, իսկ թե երբ կլինեն դրանք, չգիտենք: Պատճառն այն է, որ պահեստամասեր մատակարարող բոլոր գործարաններն արդեն ունեն իրենց պայմանագրերը, և երբ դիմում ենք նրանց, ասում են. ձեր հասանելիքը ուղարկված է Ադրբեջան: Այսպես են բացատրում իրավիճակը մարզային մատակարարները: Հույսներս մնացել է ընթացիկ տարվա երրորդ և չորրորդ եռամսյակների վրա՝ գոնե այդ ժամանակաշրջանում կարողանանք մի բան հայթայթել, այլապես դժվար կլինի հաջորդ տարի աշխատել: Պետք է այնպես արվի, որպեսզի պայմանագրերը կնքվեն ժամանակին: Այստեղ մի խանգարիչ հանգամանք կա: Դա մատակարարող բազաների հեռավորությունն է: Օրինակ, Կրասնոդարից պահեստամաս բերելու համար երեք հազար կիլոմետր ճանապարհ ես կտրում: Ասել է թե՝ ստացվող պահեստամասերը թանկ են նստում տնտեսությունների վրա: Խելացի կլիներ բոլոր ֆոնդերը հատկացնել Հայաստանի բազաներից: Դա հնարավորություն կտար ժամանակին, առանց ձգձգելու ստանալ ֆոնդով մեզ հասանելիքը:

Պահեստամասերի պակասությունը հատկապես խիստ ազդում է «ԿամԱԶ» մակնիշի մեքենաների աշխատանքի վրա: Այս բարձրատոննաժ մեքենաները սիրում են հոգատար վերաբերմունք: Բայց մենք զրկված ենք նրանց բավարար տեխնիկական սպասարկում ցույց տալու հնարավորությունից: Նրանց համար պահեստամասեր հայթայթելու համար դռնեդուռ ենք ընկնում և հաճախ էլ ոչ մի արդյունքի չենք հասնում: Միակ ելքը տեխնիկական սպասարկման կենտրոնացված ձեռնարկություն ունենալն է: Վերջերս հանրապետական կառավարման կոմիտեի աջակցությամբ լուծվեց նաև այս հույժ կարևոր խնդիրը: Որոշված է կազմակերպել այդ ավտոմեքենաների տեխսպասարկման մարզային կենտրոն: Այն անմիջապես կապ կունենա այդ մեքենան արտադրողի՝ Նաբերեժնի Չելնի ավտոգործարանի հետ: Տեխկենտրոնը կգործի մեր նորոգման բազայի տարածքում: Այնտեղ մենք համապատասխան հնարավորություններ ենք ստեղծել: Նոր կենտրոնը, որի կատարած աշխատանքը իրեն արդեն զգացնել կտա ընթացիկ տարվա հուլիսի վերջերին, մեզ՝ «ԿամԱԶ» ավտոմեքենաներ ունեցողներիս կազատի անհագին գլխացավանքից և հնարավորություն կտա զբաղվելու տրանսպորտի հետ կապված բազմաթիվ այլ հարցերի լուծումով:

Մեր ինժեներատեխնիկական անձնակազմի գլխավոր նպատակը միշտ էլ եղել է ձեռնարկության աշխատողների համար բավարար պայմանների ստեղծումը: Այսօր այդ հարցը ավելի սուր է դրված: Արդեն բավականին թեթևացվել է նորոգման գոտու բանվորների աշխատանքը: Ստեփանակերտի ավտոշարասյան տարածքում սկսել ենք կառուցել ճաշարան: Մեծ տեղ ենք հատկացնում օժանդակ տնտեսության հետ կապված հարցերին: Դրանք ոչ արտադրական հարցեր են, բայց կարևոր են: Եթե ամեն ձեռնարկություն կարողանա ունենալ թեկուզև մի քանի այդպիսի տնտեսություն, ապա կարելի կլինի ինչ-որ չափով թեթևացնել աշխատողի կենցաղային հոգսերը: Այսօր ջերմոցում աճեցված վարունգը, պոմիդորը, սոխը ոչ միայն մատչելի գներով վաճառում ենք մեր աշխատողներին, տալիս ագրոարդի ճաշարաններին, այլև թեկուզ քիչ քանակությամբ վաճառում ենք քաղաքի բնակիչներին:

Երկու տարի առաջ Մարտակերտի շրջանի Կիչան գյուղը գտնվում էր քայքայման եզրին: Գյուղացիները թողնում ու հեռանում էին իրենց պապենական օջախներից՝ աշխատանք և նորմալ կենսապայմաններ չունենալու պատճառով: Հատուկ որոշմամբ այդ գյուղը հանձնվեց մեր ձեռնարկությանը: Առաջին տարում այնտեղ կարելի էր ասել ոչինչ չկար: Բայց հիմա այլ է դրությունը: Այսօր տնտեսությունն ունի անհրաժեշտ տեխնիկա, համապատասխան շենքեր: Նախորդ տարում այդ գյուղում աճեցված մոտ 20 տոննա կարտոֆիլը, ինչպես նաև հավ ու ձու վաճառեցինք մեր աշխատողներին: Կանցնի մեկ-երկու տարի, և մենք գյուղատնտեսական մթերքներով կապահովենք ոչ միայն մեր աշխատողներին, այլև կվաճառենք պետությանը:

Օժանդակ տնտեսություն դառնալու առաջին տարում գյուղն ուներ մոտ 150 բնակիչ, իսկ այսօր այնտեղ ապրում է 180-ից ավելի մարդ: Մարզի շատ գյուղական տնտեսությունների համեմատությամբ բարձր է նաև մեր օժանդակ տնտեսությունում աշխատող բանվորների աշխատավարձը՝ այն կազմում է 150 ռուբլի:

Ռ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ստեփանակերտի ԼՂԻՄ ագրոարդի ավտոտրանսպորտի ձեռնարկության պետ